

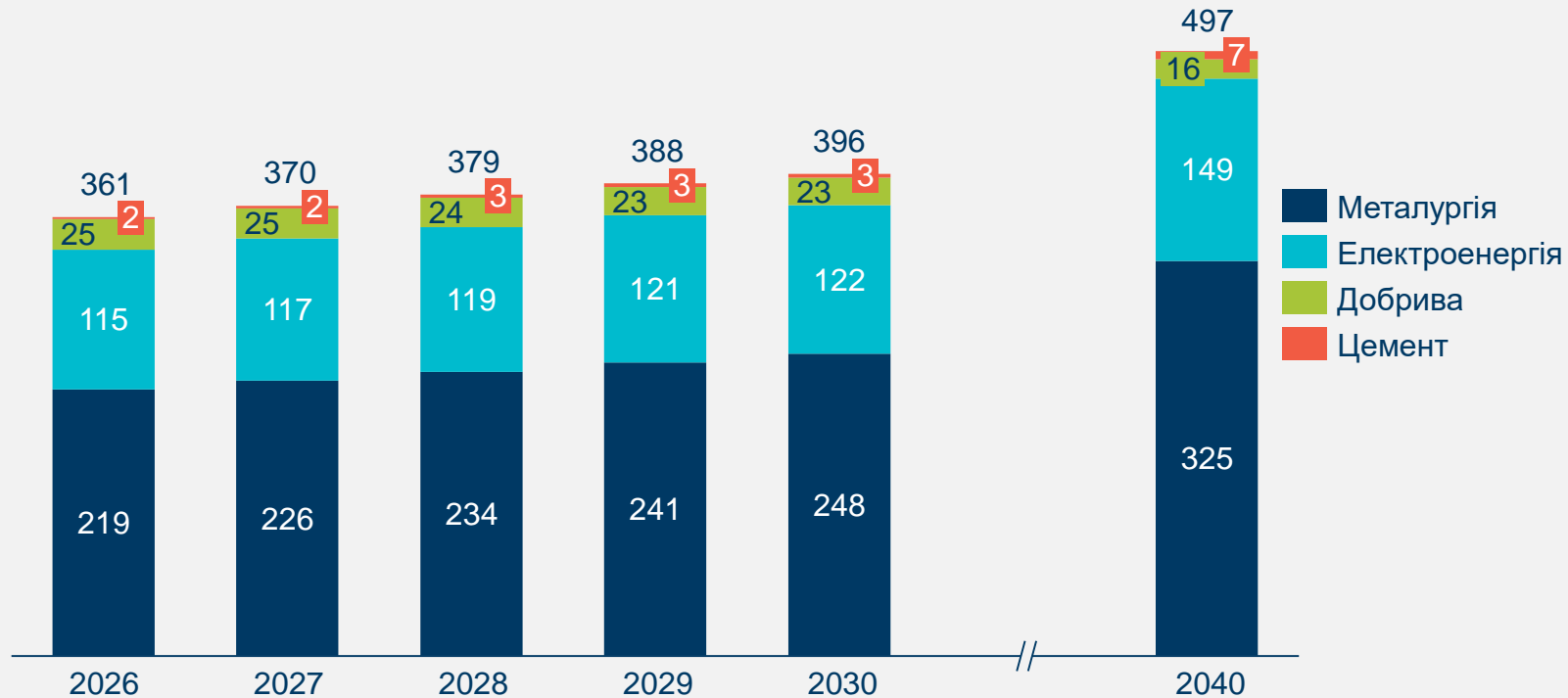
Дослідження впливу на економіку України від впровадження СВМ Європейським Союзом

Резюме

- **Українська економіка має високу залежність від ринку ЄС (від 36% до 42% експорту припадає на ЄС), тому впровадження СВAM може призвести до негативних наслідків для українського експорту та залежних галузей економіки – під ризиком 2.9 млрд USD/рік експорту**
- Метою впровадження СВAM є **боротьба з витоком вуглецю**. Аналізуючи динаміку торгівлі України-ЄС можна затверджувати що з **ЄС до України не відбувався виток вуглецю**
- Впровадження СВAM призведе до **втрати українськими виробниками щороку до 396 млн EUR** у 2026-2030 рр. (слайд 3) та **скорочення ВВП України на 0.08%/рік** (слайд 8). Разом із впровадженням української системи торгівлі викидами (UA ETS) додаткове навантаження на український бізнес складатиме **від 3.2 до 25.9 млрд EUR** у 2025-2030 рр. (слайд 9)
- Для економіки України, що страждає від втрати контролю на Кримом і ОРДЛО та воєнної агресії Росії, **необхідно розробити та застосовувати індивідуальні умови СВAM**, які враховуватимуть нинішні досягнення зі скорочення викидів та матимуть збалансований вплив на українську промисловість – стимулюватимуть модернізацію та скорочення викидів без істотних негативних наслідків для економіки
- Індивідуальні умови для України можуть полягати в таких заходах:
 1. Надання доступу до **передових зелених технологій** та участь у **великих проєктах із декарбонізації** (наприклад, з розвитку виробництва та використання водню)
 2. **Додатковий пробний період** для впровадження СВAM
 3. **Фінансове підтримання кліматичної трансформації** економіки України (використовуючи кошти від СВAM та зелених фондів ЄС)
 4. **Окремий механізм СВAM, що враховує контекст України** (інша формула розрахунку, більш лояльні бенчмарки та/або окремі групи товарів, на які розповсюджується СВAM)
 5. **Зменшення/скасування діючих обмежень на експорт до ЄС** (у якості компенсаторних механізмів)

Загальний вплив СВМ на виробників від скорочення обсягів експорту та виплати тарифу складатиме до -396 млн EUR EBITDA у 2030 р.

Зменшення EBITDA українських експортерів від впровадження СВМ, млн EUR

- Впровадження ЄС СВМ для всіх зовнішніх постачальників призведе до подорожчання експорту, що відповідно призведе до зменшення прибутку експортерів та скорочення обсягів реалізації певних видів продукції

- До 295 млн EUR/рік – зменшення EBITDA внаслідок скорочення обсягів експорту
- До 101 млн EUR/рік – зменшення EBITDA внаслідок додаткового тарифу

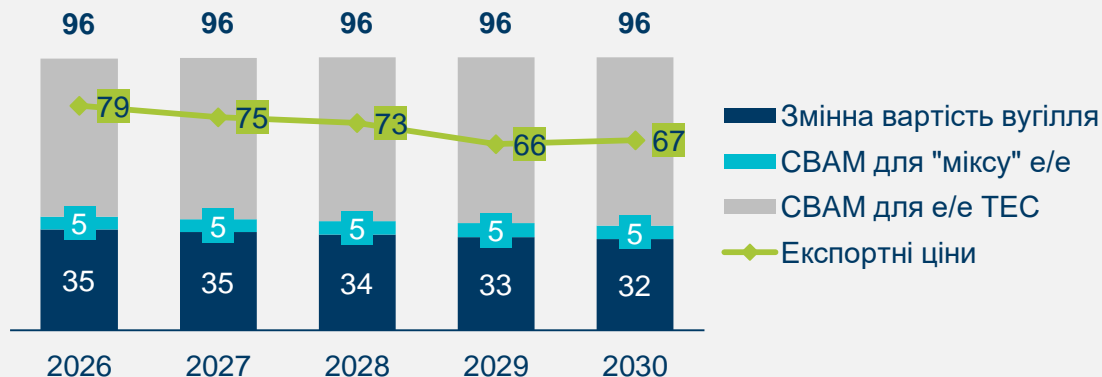
Джерело: Розрахунки KSE Institute

Вплив СВАМ на електроенергетичний сектор: зниження EBITDA до 122 млн EUR щорічно у 2026-2030 рр.

- Обсяг ринку електроенергії ЄС у 2019 році становив **2,782 ТВт-год**, при цьому **частка імпорту становила 2%**. Частка України в структурі імпорту електроенергії ЄС становила **6.5% - 9.6%**
- Із впровадженням СВАМ мінімальна вартість вугільної генерації України перевищить середню ціну електроенергії на найближчих експортних ринках
- Таким чином, Україна більше не зможе експортувати лише електроенергію ТЕС, а експортуватиме «мікс», що на **8%** складається з електроенергії ТЕС та на 92% – з атомної та відновлюваної енергії

- Очікується, що після того, як українська енергосистема приєднається до **ENTSO-E**, Україна зможе суттєво збільшити обсяги експорту електроенергії на ринок ЄС
- З 2023 р. пропускна здатність енергомостів між Україною та країнами-покупцями електроенергії дасть змогу експортувати до **25 ТВт*г/рік** і українські виробники будуть використовувати цю можливість

Порівняння змінних витрат на виробництво електроенергії та експортних цін на електроенергію, EUR/МВт-год

Джерело: KSE Institute, UN Comtrade, Eurostat

Зменшення EBITDA виробників електроенергії України через тариф СВАМ

Вплив СВАМ на металургійний сектор: зниження EBITDA до 248 млн EUR щорічно у 2026-2030 рр. та скорочення обсягів експорту на 9%

- Внутрішній ринок металургійної продукції ЄС складає 152.2 млн т, з яких 27% займає імпорт
- Введення СВАМ призведе до зменшення Україною обсягів експорту металу до ЄС на 9%, що складатиме до 0.6 млн т у 2030 р.

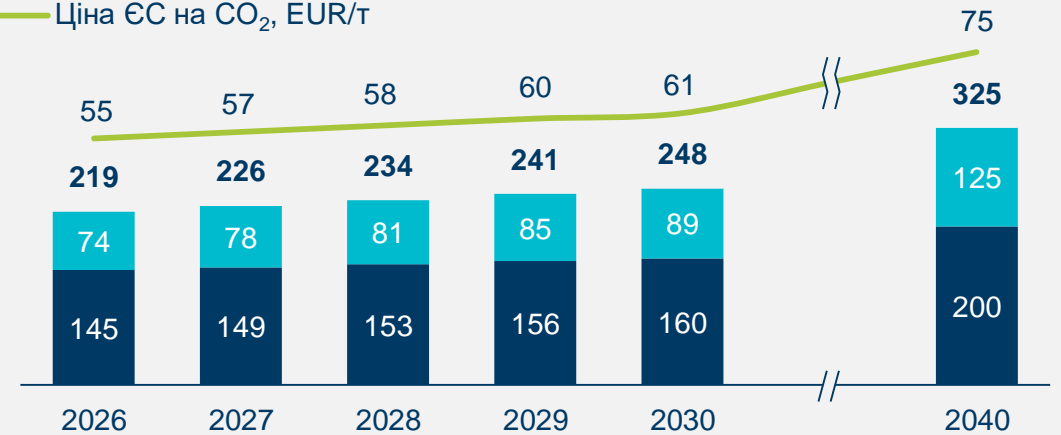
- У 2030 р. СВАМ для України на тону сталі складатиме 77 EUR/т, з яких 45 EUR/т буде компенсовано підвищенням цін на ринку ЄС

Вплив СВАМ на обсяги експорту української металургійної продукції до ЄС, млн т

Вплив СВАМ на металургійний сектор

- Ефект на EBITDA виробників через зменшення обсягів експорту, млн EUR
- Ефект на EBITDA виробників через тариф СВАМ, млн EUR
- Ціна ЄС на CO₂, EUR/т

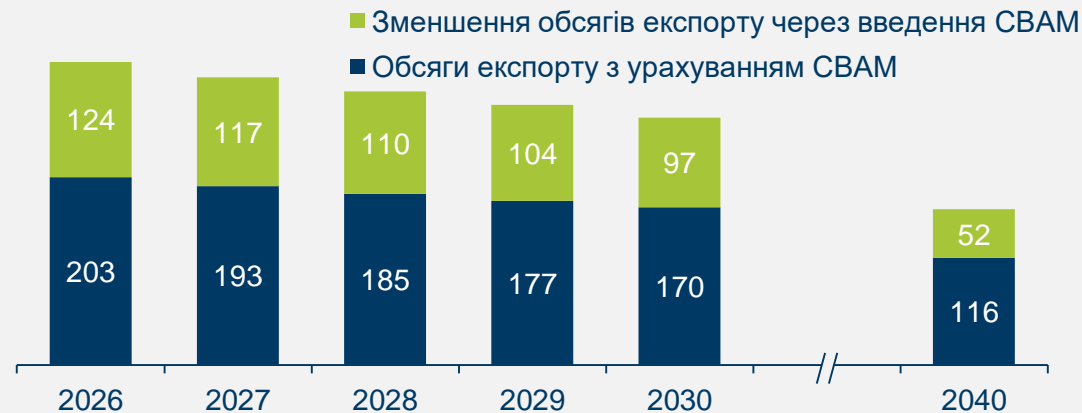

Джерело: KSE Institute, UN Comtrade, Eurofer

Вплив СВАМ на хімічний сектор: зниження ЕВІТДА до 25 млн EUR щорічно у 2026-2030 рр. та скорочення обсягів експорту на 38%

- Внутрішній ринок добрив та хімічних речовин, що підпадають під вплив СВАМ, у ЄС складає **24.4 млн т азоту (N)**, з яких імпорт складає **16%**
- Введення СВАМ призведе до зменшення обсягів експорту добрив до ЄС у 2026-2030 рр. на **38%**

Вплив СВАМ на обсяги експорту української хімічної продукції та добрив до ЄС, млн т N

Джерело: KSE Institute, UN Comtrade, Eurostat

- СВАМ буде частково компенсовано зростанням ціни (до 36 EUR/т), тому дохід українських виробників зменшиться на 3-70 EUR/т у 2030 р.

Вплив СВАМ на хімічний сектор

Вплив СВАМ на цементний сектор: зниження EBITDA до 3.5 млн EUR щорічно у 2026-2030 рр. та скорочення обсягів експорту на 2-5%

- Внутрішній ринок цементу ЄС складає **173.1 млн т**, з яких **4%** припадає імпорту
- Введення СВАМ призведе до зменшення обсягів експорту цементу до ЄС **до 2-5% на рік**, що складатиме до **31 тис. т** у 2030 р.

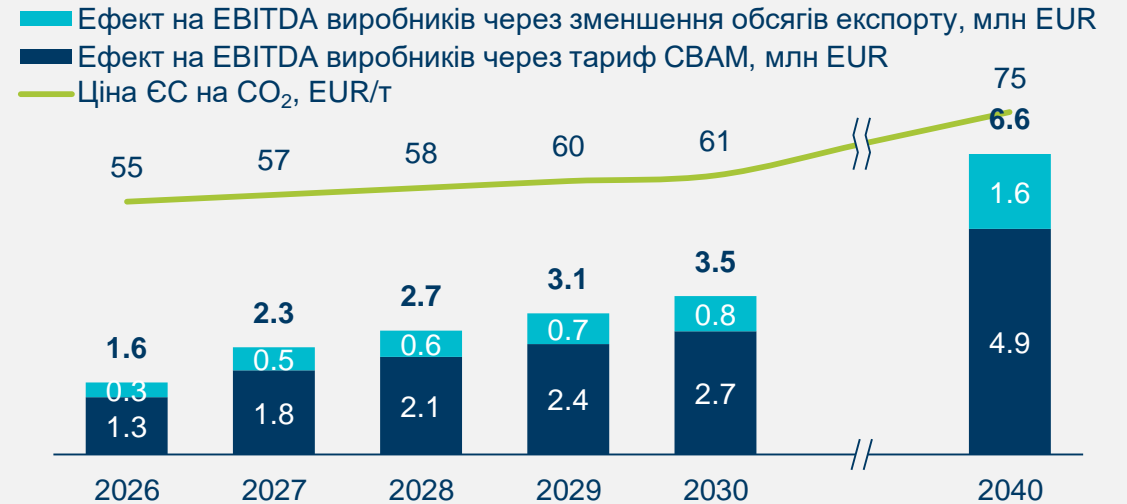
Вплив СВАМ на обсяги експорту українського цементу до ЄС, млн т

Джерело: KSE Institute, UN Comtrade, Eurostat

- У 2030 р. СВАМ для України на тонну цементу складатиме **13 EUR**, з яких **10 EUR** буде компенсовано підвищенням цін на ринку ЄС

Вплив СВАМ на цементний сектор

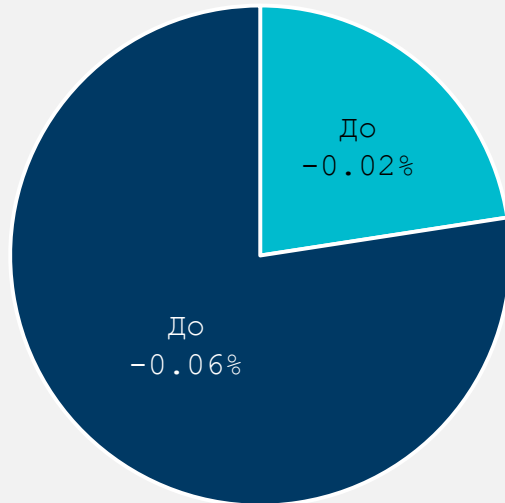
Втрати українських виробників від введення СВАМ призведуть до зменшення ВВП України до -0.08% у 2030 році

Вплив СВАМ на ВВП України (2030)

Прямий вплив

Включає такі ефекти:

- Втрата обсягів експорту, що призводить до втрати EBITDA українських виробників
- Витрати на оплату тарифу СВАМ, що не компенсуються підвищенням ціни українських виробників

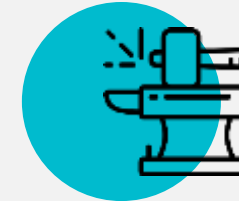
Непрямий вплив

- Зменшення обсягів експорту призводить до зменшення внутрішнього виробництва
- Вторинний вплив виникає, коли це в подальшому призводить до зменшення виробництва продуктів, що є сировиною для розглянутих товарів

Електроенергія

до -0.031% від ВВП

Сталь

до -0.042% від ВВП

Цемент

до -0.0005% від ВВП

Добрива

до -0.004% від ВВП

Джерело: Розрахунки KSE Institute

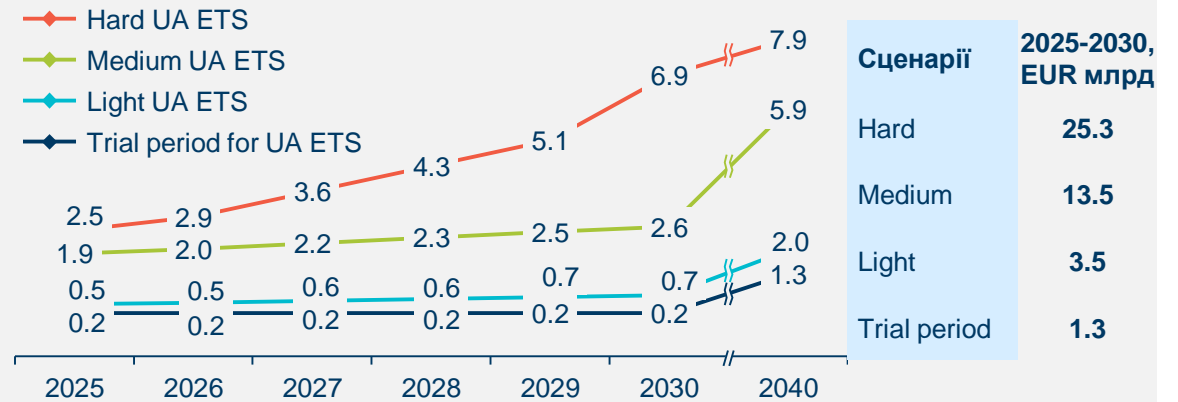
Моделювання умов створення української системи торгівлі викидами було зроблено за 4 основними сценаріями

Основні гіпотези до сценаріїв

- **Старт** української системи торгівлі викидами (UA ETS) з 2025 р.
- **Сектори** під впливом: енергетика, металургія, цемент, аміак та добрива
- **Податок на CO₂** в Україні стягується з тих секторів, що не підпадають під дію UA ETS, та з 2023 р. зростає до 1 EUR/т CO₂e
- **Зменшення бенчмарків** на 0.9%/рік на період 2021-2025 рр., з 2026 р. – 1.35% (середній відсоток зменшення бенчмарків за відповідний період у EU ETS (до 2025 р. – 0.2%-1.6%, з 2025 р. – 0.2%-2.5%))

Сценарії –	Trial period for UA ETS	Light UA ETS	Medium UA ETS	Hard UA ETS	
Ціна UA ETS (% від EU ETS)	25%	25%	75%	100%	
Зниження загальної кількості квот (% на рік)	1.74%	2.2%	2.2%	2.2%	
СВАМ стягується з експорту	Так	Так	Так	Ні	
Безкоштовно розподілені квоти розраховуються як відсоток від	Загальної кількості викидів	Бенчмарків EU ETS	Бенчмарків EU ETS	Бенчмарків EU ETS	
Безкоштовно розподілені квоти для енергетики / інших секторів	2025	90%	90% / 100%	75% / 100%	75% / 100%
	2030	90%	65% / 100%	50% / 100%	0% / 60%
	2035	65%	20% / 50%	0% / 50%	0% / 10%
	2040	40%	0%	0%	0%

Розмір UA ETS за сценаріями, млрд EUR

Ефект від СВАМ за сценаріями, млрд EUR

